

Trag Biljke NEDELJNIK #044 - Puno želja, a mala bašta - Postavljamo novu analizu sa dinamikom 6

Datum: 18. Avgust

NAPOMENA pre čitanja:

Pošto je Nedeljnik dugačak, da biste videli celi tekst kliknite na opciju "**Prikaži celi Nedeljnik**" koja se nalazi iznad ovog naslova i otvorice vam celi Nedeljnik. Istu opciju imate i na kraju teksta.

Kratak sadržaj:

Nadin kutak

Bašta na Primorju

Zavadi pa vladaj

Sejemo brzu hranu za jesen

Balkanska pravila

Setva i presadnja na toplotnom talasu

Zašto vam još uvek nije nikao krompir?

Ako imaš samo jednu gredicu, a puno želja...

Jedna saksija, a velika berba

Mozaik virus

Podsetnik na rokove

Obaveštenje o novim ponudama

I sama sam nekada bila početnik i bila prilično sama na tom putu. Osim što sam videla bašte na slikama i želeta takve prizore ništa više o baštovanstvu nisam znala. Trudila sam se da učim svaki korak i to vam je jedno ozbiljno „iznova“ prohodavanje. Ili da prevedem, ja sam se potrudila da naučim sve ono što je zavisilo od mene kako ne bih napravila greške. Dakle:

- Naučila sam kako da uzgojam presadu
- Kako biljke da presadim i da se prime
- Kako da ih štitim preventivno i terapijski
- Kako i kada da berem plodove
- Kako da odradim smenu kultura

Tehnički ja sam bila spremna za svoju baštu.

Ono što me niko nije naučio niti rekao bilo šta o tome je da sezona u bašti daje glavnu reč. I da mnogo, ali mnogo toga ne zavisi od mene.

Ako ste bar malo kao ja, koliko se vas sada pronašlo u ovoj rečenici i obulo u ovom trenutku „moje cipele“?

A šta vam je sezona?

Predatori koji pojedu svaku moju biljku lepu kao za izlog, suša u nedoba ili pljusak odmah nakon setve, opeketine, poderotine, najezde, borba za svaki plod... Nekada je sezona blagonaklona, nekada nije ali je uvek na potpuno drugačiji način teška. Tako i treba da bude zna ova Biljka sada, ali ja kao početnik to nisam znala.

O poljoprivredi se često piše kao o velikoj muci i to mi je uvek smetalo jer se na taj način ljudi odvlače od poljoprivrede. Tako je ispod jedne moje objave o sakupljanju sena u rano jutro, kao o teretani na otvorenom, pokrenuta polemika o tome kako dajem lažni sjaj nečemu što je velika muka.

I tako smo ovde došli do mučnine ponovo. Niko vas ne pripremi za taj mizanscen u sezoni, te i takve mučnine. Ali ipak, kada je već reč o toj i takvoj mučnini na selu sam sretala jako mnogo vitalnih ljudi koji sa svojih 80 plus još uvek rade kao da su mlađi i imaju jako vedar i zdrav duh i većina ne pije nikakve terapije, pa bih naglasila da život poljoprivrednika i nije neka muka već je to pre svega životni stav ljudi koji su napravili svoj izbor. **Muka je onima koji nisu u tome izborom i fokusom.**

Ovu temu sam samo malo zagrizla kako bih se vratila na suštinu – niko vas u tim silnim knjigama ne priprema na proces koji vas dovodi od **tačke A – gola površina, do tačke B - jedna divna bašta**. A na tom putu od A do B vas čeka jako mnogo rada na sebi i oko sebe.

U prethodnih 15 godina mnogo sam radila sa ljudima. 4500 ljudi je prošlo ovu moju glavu na raznim vrstama edukacija i kroz različite forme zajednica. U potrazi sam za zajednicom dugo jer smatram da je to ono što ljudima nedostaje. Simbioze ili zajednice vladaju u prirodi ali je čovek nekako prilično izolovan i sam jer ima mnogo više pojmove koji ga odvajaju nego spajaju. Kada razmislimo o tome šta nam je zajedničko i šta zajedno moramo da branimo onda bismo lako mogli da budemo okupljeni oko tog pojma – **prirode**. Teško da možemo da živimo izvan sistema i tome nije potrebno stremiti, ali možemo da ga menjamo tako što razvujamo kvalitetan odnos prema prirodi.

Učestvovala sam u jednoj zanimljivoj polemici pre desetak dana. Osoba koja se deklariše kao borac za prirodu je radila neku nadogradnju noktiju. Ja sam „preslobodno“ komentarisala taj njen čin kao suprotan njenim stavovima jer će nadograđeni nokti da nas koštaju glave jednog dana jer je to veliki tovar smeća koji pokriva ovu planetu. Njen odgovor na to je bio da i sama radim onlajn program koji koristi puno litijuma pa samim tim ugrožavam tu istu prirodu.

Ova polemika je važna baš zbog noktiju koji će biti primer jednog odnosa malo kasnije.

Moj odgovor na ovu konstataciju je sledeći: ljudi svakako koriste telefone i društvene mreže, a obaveza je svih nas koji iole mislimo o prirodi ili imamo neke lepe moralne principe da o tome govorimo i budemo što glasniji jer je mnogo onih koji daju loš kanal

i loše primere i onda smo tu gde jesmo, tako ja litijum koji bi svakako ljudi potrošili usmeravam u pravcu oplanećivanja, a ako ona tim noktima neće da grebe u ime prirode nokti baš i nemaju svrhu. Ovo je živa istina iako se ja ne borim suštinski protiv lošeg postupanja i o tome je ovde reč.

Ja radim transformaciju svesti i kreiram stav o prirodi koji ipak mora da bude jako ličan stav. Nije moje da vam kažem da su veštački nokti nepotrebni i loš primer mladima već je moje da vas dovedeme do lične spoznaje i ličnog izbora na tu temu.

Kada pišem da sam radila sa 4500 ljudi za sve ove godine onda možete samo da zamislite kroz kakve sam sve situacije prošla i koliko sam lekcija na ovom putu dobila i svaku sada s ljubavlju delim. Radila sam sa institucijama, političkim hoštaplerima koji tako lako obuku odelo borca za planetu, egom koji se nosi kao medalja, bila izigrana, razočarana, začuđena nebrojeno puta i eto me sada ovde tako dobro izmenjene da imam jasne stavove o svemu, posebno o borbi koju vodim.

Ljudi se menjaju jedan po jedan i ne postoji zakon koji štiti prirodu niti ljude koji se bore za prirodu, a same institucije imaju svoje sponzore i rade u njihovom interesu pa tu i oni pošteni pojedinci ne mogu ništa da urade. To su sve jako važne spoznaje koje su mi pomogle da uz osmeh gledam jako drskim i nadasve POznalačkim odnosom na borbu za prirodu i delovanje ostalih. **Znate ono kada poznajete pravila igre i znate zašto ne želite da se igrate sa drugima?**

Sedam godina razvijam novu oblast u baštovanstvu koja se zove **Motivaciono bio baštovanstvo**. Jednog dana će ispod mog imena pisati da sam pokrenula jednu veliku promenu svesti koja je dala doprinos da se ljudi vrate poljoprivredi. Ova nova metoda u sebi ima ugrađene principe rada pre svega s ljudima jer su oni ključ odnosa prema prirodi. A same metode su nastale pre svega iz ličnog iskustva.

Život u skladu s prirodom vam nisu tek neka pravila koja morate da pratite, to je odnos i transformacija svesti. Ako pročitate sve prethodno napisano videćete da sam na ovom putu uglavnom bila sama i da bi moj put bio mnogo lakši da sam imala nekog ko bi mi govorio kako da preživim trenutke koji su me jako plašili.

Pre nekoliko noći zalivala sam baštu i videla velike promene na listovima patlidžana. Da samo znate kako bi me nekada ovo plašilo! Tražila bih simptome, tražila terapiju i panično brinula kako da spasim biljku. Ali sada se takvim promenama samo nasmejam i pokušavam da razumem šta mi biljka poručuje. Znam da se moj odnos prema „uzročnicima bolesti“ potpuno razlikuje od zvanične poljoprivrede ali stvarno...? Spaliti zahvaćene biljke? Jel vas to ne podseća na neke pandemije. Toga nema u mojoj bašti. Kakva je to bašta u kojoj nema virusa? Ili gljivica?

Motivaciono bio baštovanstvo ljudima prilazi sa prednje ili prave strane. Više me ne čudi to što je prošireno na sve klimatske zone, među mlade i starije, po Evropi, Americi, Kanadi, a idemo i na Novi Zeland. Prišlo je ljudima onako kako treba, menjajući ih.

Na fakultetu sam učila kako da pristupim konjima i kravama jer ako ih uplašiš mogu da te povrede. Naučila sam kako da pristupim biljkama jer one reaguju na energiju straha. Niko nas ne uči kako da pristupimo čoveku. A ljudi su vam jako plašljivi. Nose u sebi čitav vagon nasleđa, šablonе, ucenjeni su sa svih strana i jako je važno sa koje

strane čemo im prići. Ja sam kroz ovo iskustvo u prethodnim godinama naučila kako da pridem čoveku u najboljoj nameri koju će on i da oseti.

Kao za sada jedini edukator iz oblasti Motivacionog bio baštovanstva (radim na tome i da se to promeni) moja uloga nije da vam samo govorim kako ćete da posadite paprike, kupuse, da se rešite lisne vaši... to je samo platforma za rad s ljudima.

Moja je uloga da vas provedem kroz cikluse i procese transformacije svesti od gore pomenute tačke A do tačke B. Na tom putu je jako važno da izdržite jer ja znam sve krivine i sve ambise koji vas čekaju ali znam i kako možete da ih izbegnete. Da biste uopšte živeli u skladu s prirodom morate da dođete do transformacije svesti o samoj prirodi. Suživot podrazumeva upravo to – „mi nismo gospodari biljkama i životnjama, mi smo s njima braća“, Marija.L. Krojter. Delimo istu imovinu i isti pojam o kome zajedno brinemo i to je priroda.

Svaki dan svedočim tim i takvim transformacijama svesti i samo kada biste znali koliko samo heroja imamo na našoj platformi. Ono što ja znam je sledeće – ako se prepustite uz puno poverenje ja ću vas sigurno povesti od tačke A kada ništa ne znate kroz faze zapitanosti, odustajanja, ponovnog rađanja ideja do tačke B gde ćete glasno da kažete sebi koliko ste uspeli.

Koordinator: Goran Pivašević

Direktor: Jovan Banović

Jutjub kanal: Jovan Banović, Jan I Sanja Rakić, Goran Pivašević

Instagram: Katarina Kremenović

Tik tok: Jovan Banović

Fb stranica: Goran Pivašević

Administrator platforme: Nada Radinić

Autor tekstova, edukativnog programa i video materijala sam ja, Biljka.

Trag Biljke je jedna od retkih samoodrživih platformi koja okuplja 30 zemalja, 3 kontinenta, 694 gradova.

Trag Biljke pokrenula sam ja, Biljka, pre 10 godina. Često se ime piše pogrešno sa malim b, a zapravo u nazivu je moje ime. Tako nas na engleskom prevode kao Trace of plants ali bi trebalo Trace of Biljka.

Radna nedelja je počela u utorak. To je kod nas zvanični početak radne sedmice. Nedelja i ponedeljak su neradni dani iako se kratko i u trajanju od dva sata otvara nedeljom velika pijaca koju vodi naša Nada. Na pijaci svi baštovani iznesu svoje proizvode i organizuje se prodaja ili razmena. Tako baštovani imaju šansu da prodaju viškove, nabave sadnice, kupe neki proizvod proizveden po metodi Motivacionog bio baštovansta.

Nekada davno gledala sam emisiju o reiki povrću, njegovom benefitu po zdravlje ali i cenama takvog povrća. Povrće i voće proizvedeno po metodi Motivacionog bio baštovanstva je još skuplje jer je energija baštovana podrazumevana ali ovde se

ugrađuju i vlastiti resursi, biološke metode, saradništvo sa svetom, hormeza koja povrće čini zdravijim (a tek saučesništvo u hormezi!), a na kraju ukus koji je neponovljiv. Kada prijatelji probaju krastavce iz moje bašte kažu da imaju puterast ukus kestena, a da je svaki paradajz sa izrazitom slašću i voćnom aromom. HORMEZA! Dopustiti svetu oko nas da sarađuje je zapravo nemešanje u prirodne tokove.

Vraćam se na moj prvi radni dan nakon Praga. To je ujedno bio i prvi dan toplotnog talasa. Rekla bih da je ovaj talas i najjači jer je udario na nas umorne i biljke koje su već pregrmile svašta.

Moja bašta je zbog ovog talasa u minimalnim gubicima ali mi smo već jako dugo u sistemu, a sistem je samoodrživ. Naravno da se zaliva sve ali na ovakvim temperaturama i vetru koji kao fen pali biljke pomaže jedino jaka biljka.

Tokom ove nedelje imala sam po 12 konsultacija dnevno, a na hiljade pitanja u individualnom i kolektivnom programu. Napraviću vam statistiku energija ljudi od utorka do subote i to radim s razlogom, pokazujem vam u praksi koja je uloga Motivacione bio bašte i mene kao mentora.

Prvi vreli dan: ljudi su dobrog raspoloženja sa vidno dobrim rezultatima. Pitanja se odnose na održavanje. Svi bi rekli da je sve pod kontrolom ali ne i ja jer znam da smo uleteli u talas i da će on u petak da doživi svoj špic.

Kako su dani odmicali tako su i ljudi bili sve teži i sa manje elana, na ivici da odustanu. Petak je bio posebno težak jer sam na 12 konsultacija morala da upotrebim poslednje atome snage da ljude održim na kursu. U petak sam zaspala u 22.15 što je za mene jako rano ali zaspala sam jer sam potpuno ostala bez energije. Jer to je moja uloga, da vas držim za ruke kada je najteže, da vam dam moju energiju onda kada nemate dovoljno svoje.

U petak i subotu sam dobila dosta poruka u kojima ljudi rezimiraju svoje sezone u kojima je naravno kritički osvrt na neuspeh što sam i očekivala. Iscrpljeni ljudi, iscrpljene biljke, temperature 35 plus na kojima su misli haotične je vrlo loš trenutak za rezime.

Pa evo sada jedno javno obraćanje svima koji su hteli ali nisu stigli da mi pošalju rezime i da budu na ivici odustajanja.

Kada je vani uragan ljudi se nalaze u skrovištu. Čekaju da uragan prođe pa da sakupe svoj život i da vide šta će dalje. Da li ste videli nekog ko usred uragana sakuplja okolo šerpe i lonce jer želi da sredi svoju kuhinju? Niste.

Toplotni talas vam je uragan. Jako je važno da ne radite ništa i ne donosite odluke dok ne prođe. Jer kada odluke donosite u vanrednoj situaciji to su vrlo često i pogrešne odluke. Pustite da prođe, da se pokupimo kada sve prođe i da vidimo šta ćemo dalje. Za razliku od zemljanih bašti sezone u perma modelima su jako duge i tek je sredina avgusta. I najosetljivije biljke imaju 2 meseca do mraza, a to je jako dug period za rast. Ako je nešto uništeno nalazimo mu zamenu, ako nije posejano sagledavamo rokove za setvu. Cilj je napuniti jesenju baštu hranom.

Bašta me je naučila da prolazim kroz jako teške situacije fokusom, postojanjem u toj situaciji u kojoj ne rezimiram svoje postupanje, a tek što ne rezimiram budućnost. Biljke su čudesne, iznenade vas, oporavljuju se.

U subotu sam dobila jedinu motivacionu poruku za taj dan i nakon jako mnogo teških tema želim da je postavim svima vama. Snježana je tom porukom premostila i moju energiju i pomogla mi je da izdržim. Njoj su voluharice uništile 70% bašte ali njen duh je ovde ključan, a cilj iznad svega jasan.

„Biljanice, mali rezime na kraju polusezone 😊 :

- mahuna visokih je malo ostalo zbog Vidosava i Ljubice(kuće i voluharica), ali ipak sam napravila par dobrih čorbi i još će ih biti za berbu.

Znaš šta me je oduševilo: te pregrijene mahune nisam vadila iz PM i ne znam kako ali preživio je ponegdje valjda neki dio korijena i obnavljaju se djelimično.

Kakva je to volja za životom!

Tako i niske mahune, napadnute od mnogih predstavnika, nisam ih posebno tretirala, živnule su i daju plodove. Divno je to gledati, budi u meni baš poštovanje i osjećaj ljubavi prema biljkama. Bilo je i krastavaca, ima cherry paradajza, ostali još zriju, dosta tikvica, blitve trajnog špinata, zelandskog špinata, salate su smazane ali divlja rukola raste svugdje po bašti pa imam i salate. Kupusi su carevi PM - ova, veliki, zdravi, nisu ih ni stjenice puno dirale, valjda misti bašta da je dosta što su mi kućići i voluharice pojele 70% kultura. To mi je baš fer od strane predatorskog lanca.

Kupujem vrlo malo hrane jer mi se ta poluplastika iz prodavnica uopšte ne jede.

Baštenski život je vrlo dinamičan i šaren, pun je ipak radosti poslije dana kad dodjem i vidim da su mi svi veliki, divni celeri nestali.

Jer onda pored njih se pojave divne bolonjeze tikvice..i sve tako, teče, mijenja se, preliva, zaljubljena sam u baštu i usrećuje me baš, baš....

Hvala na podršci i veliki zagrljaj za tebe devojko.“

Moja uloga je da vas sprovedem kroz talase i uragane, a vaše je da birate koliko ćete čvrsto da me držite za ruku.

Ja kao iskusni posmatrač ili neko ko zna tajnu rasta i jesenje zone gledam moje kupusarice na toplotnom talasu. Izgledaju kao da će u tom trenutku da se onesveste. Ali ja ne vidim to, kao vizionar vidim kupuse koje berem u oktobru jer znam da se koren biljke računa i da je na meni samo da im verujem. Nema većih vizionara od nas baštovana.

Dobro došli u još jedan Nedeljnik!

NADIN KUTAK

Piše: Nada Radinić

Svaka vrtlarska sezona je specifična na svoj način. Ne postoje dvije iste. Zato je vrlo zanimljivo uzgajati svoju hranu. Pod otvorenim nebom je sve moguće. Svaki vrt je individua, pa su i naše berbe različite.

Upravo u toj raznolikosti krije se čar vrtlarenja – svaki put nas iznenadi drugačiji urod, a upravo to nas uči strpljenju i tjera na stalno promatranje i učenje od prirode. Nema ljestvog osjećaja nego ubrati svježe povrće, znati da smo ga sami uzgojili i pretvoriti ga u zdrav i ukusan obrok za obitelj.

Ove godine su dobro rodile tikvice i mahune – povrće koje je vrlo zahvalno za uzgoj, a u kuhinji pruža bezbroj mogućnosti. Bilo da ih koristimo u laganim ljetnim jelima, varivima ili kao prilog, tikvice i mahune obogaćuju stol svježinom i hranjivim vrijednostima.

Zato vam u ovom kutku prenosim recepte od tog divnog povrća, a poklanja vam ih naša vrsna vrtlarica i kuharica Andelka Šafran iz Zagreba. Za desert smo od Andelke dobili sladoled od kokosa i bijele čokolade. Hvala joj ❤️

💚 🍲 VARIVO OD MAHUNA

Sastojci: oko 50 dag mahuna, 4 velike mrkve, 3 srednje korabice (može korijen celera, pastrnjaka ili peršina, ovisno što imate), 1 veći luk, 2 manja češnja češnjaka, 1 manja tikvica (imala žutu), teglica od 0,5 l gustog paradajza (imala od prošle sezone), ili izdinstajte na malo luka 45 dag oguljenog paradajza, peršinov list, svježi korijen đumbira veličine oko 2 cm narezan na sitne kockice. Postupak: Na 2 žlice maslinovog ulja pirjajte narezani luk, dodajte češnjak i odmah malo posolite kako bi sol izvukla slatkoču iz luka. Dodajte narezane mahune i kratko pirjajte, podlijevajte s vrlo malo vode kako bi povrće otpustilo što više okusa zatim postupno dodajte povrće prema stupnju tvrdoće: naribau korabicu pa narezanu mrkvu i kad sve gotovo omekša dodajte tikvice i đumbir. Između dodavanja povrća podlijevajte vodom tako da pred kraj kuhanja voda pokriva povrće, odnosno dodajte vode do željene gustoće. Umiješajte na kraju paradajz, dosolite, a možete dodati i domaću povrtnu kocku. Prije serviranja varivo garnirajte nasjeckanim peršinom, ljudčicom ili celerom, ovisno što najviše volite ili stavite svega pomalo radi punoće okusa.

🥔 🥑 POPEČCI OD TIKVICA, DVJE VARIJANTE Sastojci: 2 tikvice srednje veličine, 1 manji krumpir, 1 manja mrkva, 1 veći luk, kopar ili list peršina, 3 žlice pirovog brašna, maslinovo ulje, sol, papar, 2 jaja, 100 g sira (stavila kačkavalj). ZA VEGANSKU VARIJANTU IZOSTAVITE JAJA I SIR, ali napravite chia zamjenu za jaje - 1 žlicu samljevenih chia sjemenki prelijte s 3 žlice vode i ostavite da stoji pola sata.

Tikvice naribajte i posolite, ostavite da malo odstoje. Mrkvu i krumpir sitno naribajte. Stajanjem će krumpir otpustiti višak tekućine. Luk sitno narežite, stavite u tavu na 2 žlice maslinovog ulja, posolite i miješajte dok ne postane staklast. Tikvice i krumpir ocijedite od suvišne tekućine i stavite u zdjelu, dodajte mrkvu, brašno, prženi luk i kopar (peršin), papar i provjerite slanoću. Dobro izmiješajte sve sastojke. Ako radite obje varijante, za one koji jedu jaja i sir i za vegane tada smjesu prepolovite. U prvi dio

stavite jaje i naribani sir i još pola žlice brašna pa sve dobro promiješajte. U drugi dio stavite tzv. chia "jaje" i promiješajte. Na zagrijanom ulju prvo pecite veganske popečke dok ne porumene, a nakon njih ostale. Prije posluživanja stavite ih kratko na upijajući papir pa tek onda servirajte.

BRZINSKI SLADOLED OD KOKOSA I BIJELE ČOKOLADE

Sastojci:

120 g badema, 200 g bijele čokolade, 200 ml kokosovog mlijeka, 180 ml slatkog vrhnja, 180 g kiselog vrhnja, 6 žlica kokosovog brašna, 2 žličice arome vanilije.

Postupak:

Bademe operite, stavite u vrelu vodu i kuhatje 2 minute. Procijedite, skinite im kožicu te malo prosušite. Stavite ih na zagrijanu tavu i pecite uz stalno miješanje dok ne porumene. Ili ih pecite u pećnici na 170 stupnjeva oko 10 minuta. Bademe krupno nasjeckajte ili krupno sameljite. Bijelu čokoladu otopite na pari i malo ohladite. Slatko vrhnje istucite u šlag. Pomiješajte kiselo vrhnje, kokosovo mlijeko, vaniliju i prohlađenu bijelu čokoladu, dodajte kokosovo brašno te na kraju ručno umiješajte šlag. Smjesu prebacite u plastičnu posudu, pospite bademima i zatvorite poklopcem. Stavite u zamrzivač na najmanje 4 sata, odnosno dok se smjesa ne zaledi. Prije posluživanja sladoled ostavite na sobnoj temperaturi oko 10 do 15 minuta da malo otpusti. Sladoled je kremast i bez kristalića leda.

Kokosovo mlijeko možete i sami napraviti od kokosovog brašna. 80 g kokosovog brašna prelijte s 300 ml vruće vode i kuhatje 5 minuta uz stalno miješanje. Ostavite da odstoji par minuta, izblendajte, prebacite u cjedilo obloženo gazom i dobro iscijedite. Imala sam kupljeno kokosovo mlijeko pa mi je za izradu slatkača trebalo oko 20 minuta.

U prošlom Nedeljniku se po sistemu „tko radi – taj i griješi“ dogodila greška oko linka na kviz, pa vam se zbog toga ispričavamo, a ako i dalje želite provjeriti kakav ste tip vrtlara, kliknite na ovaj puta ispravan link: [KVIZ: Saznaj koji si tip vrtlara!](#)

Sada možemo po još veselih tema na moj blog, a najnoviji sadržaj vas čeka na ovom linku: [NADIN KUTAK 44](#)

Pozdrav od Nade!

BAŠTA NA PRIMORJU

Iako je epizoda „bašta na primorju“ snimljena nekako stičem utisak da je malo ko pogledao, posebno oni koji žive na Primorju. Ta epizoda pojašnjava čitav naš program za Primorje i kanališe vas kroz isti. Česte su greške jer kada snimam ja pokazujem

isključivo kontinent jer pripadam toj zoni pa ako ste na Primorju i sadite krompir u junu u ovom trenutku ste tak krompir izgubili.

Primorje počinje novu sezonu u septembru jer postavljamo jednu vrlo obimnu temu jesenje i zimske bašte. Da bi se to odradilo kako valja potreno je da postavite jedan od najobimnijih rasadnika. Znam da je sada jako toplo i da je borba velika ali malo pomeranje granica, vera u biljke, vizionarstvo će vam pomoći da s lakoćom prođete kroz ovaj proces. Rasadnik se postavlja u žardinjerama jer vam je lakše da ga kontrolišete, a biljke koje se seju u rasadnike se nalaze na kalendaru za Primorce za avgust, osmi mesec.

Naglašavam, ovo nije setva na otvorenom polju već je setva presade.

Kalendar za avgust

Primorje

RASADNIK, PRIPREMA PRESADE	POČETAK SETVE	ROK ZA SETVU
KARFIOL	10.08	25.08.
BROKULA	10.08	25.08.
KUPUS	10.08	25.08.
KELJ	10.08	25.08.
RAŠTAN	10.08	25.08.
LISNATI KELJ	10.08	25.08.
KELERABA	10.08	25.08.
KINESKI KUPUS	10.08	25.08.
PAK ČOI	10.08	25.08.
ROTKVE	10.08	25.08.
BLITVA	10.08	25.08.
CVEKLA	10.08	25.08.
SALATE	10.08	25.08.
RADIČ	10.08	25.08.
PRAZILUK	10.08	25.08.
REPA	10.08	25.08.
ENDIVIJA	10.08	25.08.
CELERİ	10.08	25.08.
SELEN	10.08	25.08.
PERŠUN	10.08	25.08.
KORNIŠONI	10.08	25.08.
TIKVICE	10.08	25.08.
KROMPIR, NAKLIJAVANJE	10.08	25.08.
BOSILJAK	10.08	25.08.

ZAVADI PA VLADAJ

Zaustavite se za trenutak. Posmatrajte svoje okruženje. Kakve su vam komšije, rodbina, prijatelji? Kakav vam je partner, deca ako ih imate?

Našli ste im puno mana uz rečenice "porodicu ne možeš da biraš" često ni komšiju mada narodna te savetuje "prvo u njega pa u sunce".

Našli ste im često i svima puno mana.

Zaustavite se ponovo za trenutak i posmatrajte sebe. Analizirajte svoje osobine, odnose, mere ili duševne kantare. Okolina je često ogledalo duše vaše. Do vas je. Vi merite i sećete. Do ega je.

Ako sebi tražiš manu uvek je nađeš, ako drugima tek ćeš njima da pronađeš. Uče nas pogrešno o nekom savršenstvu tela, mentalnog sklopa, ponašanja i ako je savršenstvo mera mi smo uvek ispod te mere. Ja bih bila sigurno na takvim leštvicama.

Meni je mera priroda.

U prirodi se sistem podržava i tamo gde je čovek upetljao prste sistem ne funkcioniše. Pošumljene šume propadaju jer su napadnute dok one divlje opstaju. To je zato što je sistem povezan u zajednicu.

Gusta setva koju postavljam na analizama je imitacija šume. Tako šuma, čitaj basta, čuva i nakržljavi biljku jer joj je neophodna kao provodnik sistema. I najslabije drvo upozorava na opasnost i održava klimu.

I najslabiji čovek je deo zajednice i doprinosi joj.

Zašto je ovo danas bitno? Vratite se u trenutak gde ste shvatili da je do vas, do vašeg ega prečesto. Dopustili ste da vas zavade sa svima, izoluju od porodice, zajednice, izvade iz bogomolja huleci na sveštenike (kao da ste zbog njih u bogomoljama jel?), upregli vas u stranke, dele vas po boji kože, radnoj sposobnosti, uvalili vam brendove da bi na vama stajala ETIKETA vaše vrednosti, načinom ishrane se delite jer eto neko brine, a neko ne o planeti (iako će planetu spasiti samo umerenost)... U-MERENOST!

Posvađali su vas!

Odvojili iz zajednice gde vas čuvaju i brane (iako vam ego ne dopušta da to vidite)!

Pa sada vladaju!

Šta se čudite? VLADAJU!

SEJEMO BRZU HRANU ZA JESEN

Jeste li se ikada rastopili od postojanja? Ono kad vam pod kožom zveckaju tišine. I tada imate želju da vrissnete iz sveg glasa. Jer, meni se to desilo juče. Eto, baš juče. Spojili su se nebo i zemlja u jednu ravnu liniju i ja sam poželela da se popnem na najviše brdo koje vidim, koje je za tu potrebu Mont Everest lično, i da vrissnem iz sveg

glasa pa da urlikom pokidam oblake i da se na nas saspe neka biblijska kiša. Peti topotni talas na otvorenom polju! E snago moja! Smatram sebe izubijanim junakom. Svake godine u borbi neki ožiljak SaZnanja, prvo peče, onda golica, a konačno bljesti ta nova koža kao medalja.

Sve su sezone borba, gotovo jednako teske ali i ja sam svake godine teži protivnik. To vam je rangiranje nas ratnika na otvorenim poljima. Izazov, jašta! Ring u kome si vazda izubijan ali na nogama. To se ovde jedino i računa. Noge!

I za sve vas koji ste poželeti da se popnete na svoja brda, umorni i izubijani, i da vrisnete pišem ovu pohvalu Doslednosti.

Bravo za sve koji su ostali dosledni i nisu posegli za hemijom!

Bravo za uporne nositelje kanti vode i one koji su je s daleka nosili na rukama!

Bravo za graditelje i žonglere koji su čuvali svaku sortu stavljajući svoju kičmu na levi tas!

Ove sezone su veštine bile od presudnog značaja:

- pinciranje koje skraćuje vegetaciju
- poznavanje resursa koji hrane vaše biljke
- kreiranje perma modela kao najvećeg saradnika u sezoni

Ja svedocim tom saradništvu. Tlo koje ne trpi agresiju uzvraća ljubavlju i pruža pomoć biljkama. Te simbioze u korenu su timski rad koji čovek treba tek da nauči. Nas uvek ometa ego i sebicnost.

Moje znanje dolazi od saradništva sa biljkama. One mi govore šta im je potrebno. To naše šaptanje je ujedno i dar i misija. I perma modeli su nastali u jednom takvom "razgovoru". Testirani prosle sezone, ove su postali poklon ljudima kao način uzgoja koji neguje tlo toliko jako da tlo emituje ljubav.

Mi ne radimo na tlu, mi s njim sarađujemo. Iako ovu rečenicu ponavljjam godinama tek sam sada doživela da tlo i "progovori".

Sezona koja me je umorila!

Sezona u kojoj je svaki plod rezultat primene vestina i znanja!

Sezona u kojoj sam puno porasla!

BALKANSKA PRAVILA

Jednostavne rečenice će promeniti svet!

Ljudi mi trebalo da:

- Govore o svojim problemima. Navikli smo da izaberemo masku pred vratima i u javnosti igramo neke uloge samo nama jasne. Pričajte o svojim problemima,

jednostavno je. Koristeći jednostavne rečenice možete sresti osobu koja je imala i prevazišla sličan problem, osobu koja je sposobna da sasluša i možda shvatite da je vaš problem na skali vrlo nisko kotirajući.

- Definišu jednostavnim rečenicama svoje emocije. Samo u našim glavama su emotivni "statusi" komplikovani. Postoje proste rečenice u kojima je subjekat isključen ali se podrazumeva kao što su: volim, ne volim, sviđa mi se, ne sviđa mi se. Jednostavno dajete jasnu mapu svog bića.

- Da se fokusiraju na sadašnji trenutak i uživaju u svoj veličanstvenosti sopstvenog bića. Bilo da ste uzgojili svoju prvu rotkvicu, zavrнули prvi put sijalicu ili izgradili sebi kuću... uspeh je uvek naš doživljaj sebe u tom trenutku. Jednostavnom rečenicom proglašiti sebe uspešnim je lako. Jednako lako kao i neuspešnim ali je lepše.

Od jutros se na vetu jedan poklopac igra sa mnom po ovom brdovitom Balkanu. Nekoliko puta ga lovim lomeći se po nizbrdici. On bi se igrao, a ja bih da radim.

I onda ČOVEK uze kamen, stavi ga na poklopac i zaustavi igru na vetu.

Balkanska pravila: kamen, poklopac, rampa.

Nećeš ti meni da letiš!

SETVA I PRESADNJA ZA VREME VRELOG TALASA

.....Bašta je veliki učitelj, uči nas strpljenju i pažljivom posmatranju, uči nas proizvodnji i štedljivosti, ali iznad svega, uči nas poverenju." - Masanobu Fukuoka.

Bio uzgoj podrazumeva takvu promenu u sebi gde ti, kao uzugajivač, potpuno drugim očima i nezavisno od sopstvenih potreba, primenjuješ biološke metode na kultivisani deo jednog tla koje ima za cilj očuvanje biodiverziteta.

Planeta je ugrožena, nikad gore. Ugrožavamo je sa svih strana. Industrijalizacija je doprinela da smo potpuno udaljeni od matice, od zemlje. Baštovanstvo nas fokusira na sadašnji trenutak, uči umetnosti voljenja, praktično ostvaruje i podmlađuje pozitivnim uticajem mikrosveta. Vrlo je važno da sačuvate sopstvena semena jer su ona uvod u nezavisnost, ne samo vašu već nezavisnost vaših potomaka. Ne zaboravite da je tlo posuđeno od njih i da podrazumeva odgovornost.

Danas razmislijam o tome kako je Meni za sreću potrebno malo. Zaista samo prizor...

Da biste sejali i sadili na visokim temperaturama potrebno je da ispoštujete sledeća pravila i pogledate epizodu na ovu temu.

1. Setva: u gnezda ne tunele, gnezda dobro rashladite, setvu radite što kasnije, pred noć i preko gnezda lagano navucite seno.
2. Presadnja – trebaju vam čvrste sadnice, malo dublja gnezda i malč od sena vidoko tako da skoro pokrije biljke.

3. Setva presade – isključivo u žardinjere jer se one mogu pomerati u skladu sa hladom. Držite ih u bašti jer tamo sovica ima veći izbor hrane za jelo pa je manja šansa da napadne rasadnike. Ja ih držim iza visokih boranija. Ne smeju se držati u zatvorenom prostoru. Zalivanje dva do tri puta dnevno dok ne prođe ovaj talas.

ZAŠTO VAM JOŠ UVEK NIJE NIKAO KROMPIR?

Po našem programu krompir sadimo nekoliko puta. Sada ću izneti program sadnje za kontinent, a u kalendarima стоји sadnja za ostale klimatske zone.

1. Mart – prvi turnus sadnje i njega možete ostaviti do septembra kada se vadi za skladištenje.
2. Jun – kada se sadi za berbu u jesen, ali se setva produžava do kraja avgusta. Jun je samo početak sadnje. Ovde sadimo krompir za mladu berbu.
3. Septembar – kada ga sadimo za berbu mладог krompira u januaru. Lepo je kada za Božić izvadim mladi krompir iz bašte za svečani ručak. Ja tako počastim prijatelje svake godine.
4. Ozima sadnja u novembru – dospeva ranije za berbu od onog prvog turnusa u martu pa bi ovo s pravom mogao da se zove prvim turnusom.

O sadnji krompira sam puno pisala. Ako ste u no dig sistemu jako je važno da iskoristite i benefite tog sistema, a to je upravo kontinuirana berba. Ono što čitam povremeno u komentarima ili kao pitanje u učionicama je zašto vam julski krompir još uvek nije nikao.

Da bi krompir nikao potrebna je vlaga i toplota. Toplotu svakako ima ali mu nedostaje vlaga jer koliko god da vi zalivate ta vlaga brzo nestaje. I meni još uvek nije nikao julski krompir, a ipak sam danas posadila i poslednji turnus za ovu sezonu, za berbu u jesen. Nije nikao jer nije bio naklijan kada sam ga sadila, a treba mu u ovakvim uslovima toplotnog talasa mnogo više vremena da se pokrene. Imam poverenje u svoje biljke i znam da će na vreme da dospeju za berbu.

Za sve vas koji ste prvi put posadili krompir u julu imam savet da budete strpljivi, proverite šta je s krtolama jer se može desiti da istrule pa ih zamenite i redovno zalivajte.

PUNO ŽELJA, A JEDNA GREDICA

Usred smo setve i presadnje i sada bih volela da ponudim rešenje onima koji imaju male baštice i velike želje. Pa danas ispunjavam vaše želje!

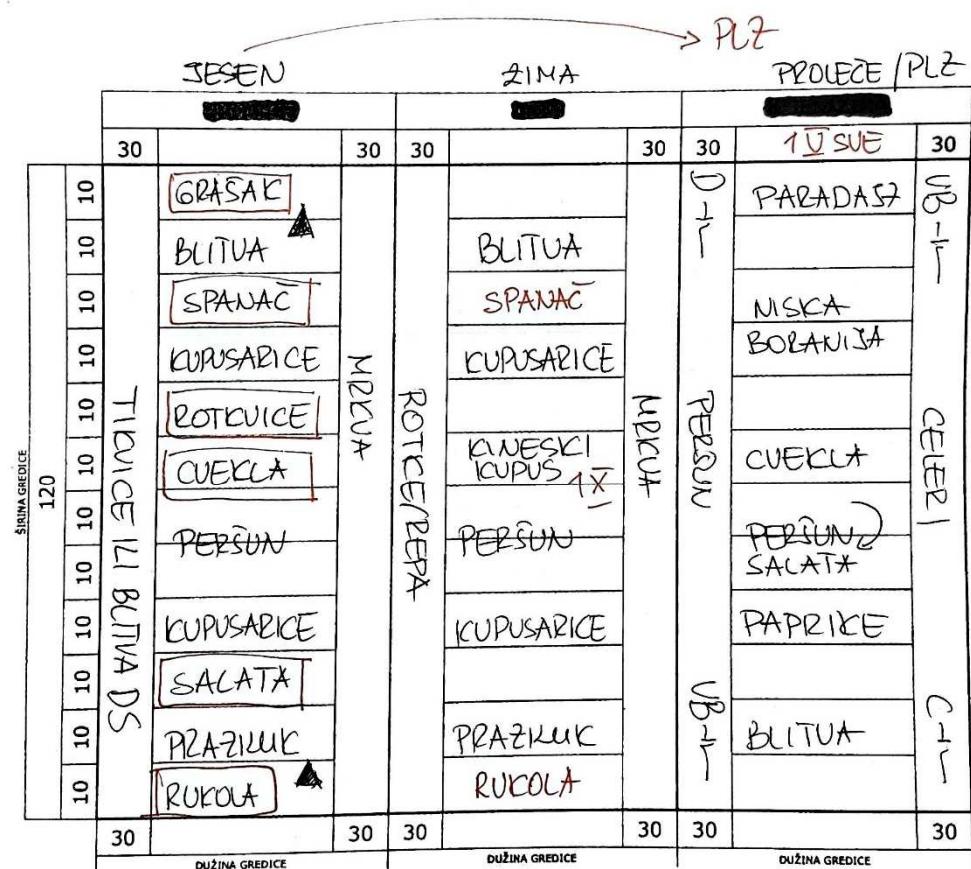
Bašta ne mora da bude velika da bi puno hrnila već je potrebno da se pojača dinamika na gredicama. Analiza koju će postaviti je u dinamici 6.

Epizoda na ovu temu je snimljena i izlazi sutra i ako vas zanima i sama postavka možete da je pogledate.

ANALIZA GREDICA

GREDICA BR.:

Na analizi imamo spoj presadnje i DS. U ovom sistemu se prvo radi presadnja pa se tek nakon toga radi setva u gnezda između sadnica. Ako radite obratno poremetićete semena.

1. Kupusarice se ubacuju iz majskog rasadnika i trajna su kultura koja na gredici ostaje do narednog proleća ili dok ih ne pojedete. Ovde se može uraditi miks kupusarica pa ako ubacite i lisnate keljove ili raštan oni vam ostaju na gredici do naredne sezone. Razmak je 35 cm.
2. Cvekla se ubacuje iz majskog ili julskog rasadnika. Razmak je 20 cm.
3. Blitva se ubacuje iz majskog ili julskog rasadnika, razmak 25 cm.
4. Praziluk se ubacuje iz majskog rasadnika, razmak 15 cm.
5. Salata u ovom slučaju ide kao PR ili DS, razmak gnezda je 25 cm.
6. Mrkva ide u gnezda DS, razmak 20 cm.
7. Peršun ide u DS na razmak od 20 cm.
8. Spanać, rukola i rotkvice idu kao DS i u gnezda kao deo sistema JBU. Razmak 20 cm.
9. Grašak je potrebo ubaciti između blitve i birajte sorte kratke vegetacije i ovde planiram Mali provansalac.
10. Dalje možete da pratite smenu kultura i vidite da nam u zimskoj zoni ostaju upravo zimske kulture, a cela gredica ide dalje u PLZ jer će mnogo kultura nastaviti da vas hrani kroz proleće pa je ne planirajte u RPZ.

JEDNA SAKSIJA, VELIKA BERBA

Hajde malo da pričamo i o vama koji uzgajate na balkonima. **Prvo, jako ste uporni i u mojim očima veliki heroji.** Nije ova sezona bila laka ali ste bili jako uporni. Vodim neke balkonske baštne koje su imale puno nevolja, ali sada nakon svega imaju i veliku berbu. **Suština je u istrajnosti.**

Daću vam predlog kako da organizujete saksiju za obilnu berbu. Epizoda na ovu temu je snimljena i izlazi u četvrtak.

1. Jako je važno da odradite pravilno punjenje saksije jer su saksije zatvoreni sistemi i potrebno ih je na poseban način negovati.
2. Izabrala sam kockastu saksiju 38x38, ali može i manja.
3. Preko saksije sam stavila zamišljenu mrežu kako bi vam bila jasnija organizacija.

B - BLITVA
 R₁ - ROTKVICA
 R₂ - REPA
 R₃ - ROTKVA
 K - KUPUSARICA
 S₁ - SPANAČ
 S₂ - SALATA

R ₁	C	S ₁
R ₂	K	R ₃
B	S ₂	P

PROLEĆE

Za postavku ovog sistema potrebne su vam sadnice i semena, ali ako ste pratili naš program vi sada imate sve to na raspolaganju.

1. Preporučena kupusarica je brokula, lisnati kelj ili raštan mada vi možete dalje po izboru. Ove kupusarice se najviše isplate na balkonima jer dugo plodonose.
2. Spanać i rotkvice idu u gnezdo DS.
3. Cvekla se ubacuje iz majskog rasadnika.
4. Blitva se ubacuje iz majskog rasadnika.
5. Salata se ubacuje iz julskog rasadnika.
6. Praziluka slobodno stavite dva i idu iz majskog rasadnika.

Celi sistem je malčiran visoko pre same setve pa se tako setva radi u setvena gnezda, a presadnja u sadna gnezda.

Vazda ja mimo sveta ali kako dolikuje poštovanju prirode. **U baštovanstvo sam se upustila jer sam potpuno svesna da je to jedini način da se pruži otpor, da se izboriš za zdravu hranu i kreiraš neku osnovu svoje nezavisnosti.** Mnogo je lep osećaj kada ne kupuješ hranu, ili bar tu kupovinu svedeš na minimum. **Ovde nije reč o uštedi novca već o vlastitoj bezbednosti.**

U mojoj bašti je svake godine manje problema i zaista imam osećaj jake vezanosti celog sistema. Počastovana sam jer mi je dopušteno da budem posmatrač tih bioloških ciklusa i toliko puta sam na kolenima iz zahvalnosti. Svet se menja u vama kada postanete suštinski svesni sveta oko sebe. Jako je važno da otvorite svoje srce. Najteže se otvara pred strahovima, ali niste li svi ovde zbog takve transformacije svesti?!

Prošli smo svi jedno teško razdoblje koje se zove korona virus. Namerno malim slovom pišem. I gledali smo scene u kojima nam se kao u filmovima raspiruje strah. Palili su tela, sve su dezinfikovali i te scene su imale za cilj da sve nas dodatno uplaše. I nije ovde i sada tema pandemija već odnos.

Zvanični stav o virusima u bašti je da je zahvaćene biljke neophodno eliminisati iz gredice, a samu biljku spaliti. Zaustavite se na toj slici. Zamislite sebe kako panično vadite biljku, pred svima, a pre svega pred sobom postavljate lomaču i spaljujete ostatke jer opaki virus će vam uništiti sve.

Ovo vam pišem jer sam u prvoj sezoni i sama to uradila. Jednostavno tako su mi rekli edukatori koje sam pratila i knjige koje sam čitala. Spaljivanjem te biljke ja nisam sprečila da se virus širi i on se još više proširio po mojim biljkama. Shvatila sam i zašto. Poslala sam pozivnicu na rat svima, uplašila biljke, sebi dopustila da zavlada strah i oborila imunitet cele bašte.

Danas, ja sam vrlo iskusna baštovanka i promoter jednog drugačijeg pristupa predatorskom lancu jer deo lanca su i virusi.

Danas, ja sam vrlo iskusna u osluškivanju prirode i znam da je nasilje najjača najezda koja se širi poput požara.

Danas ja berem ogromne količine hrane i pristajem da će moja bašta biti deo biodiverziteta u kojoj svako biće koje je deo lanca živi. I mnogo sam srećna i moj život je predivan.

Prošle nedelje bilo je mnogo pitanja o mozaik virusu jer se pojavio na tikvicama kod nekih baštovana.

Mozaik virus se manifestuje promenama na celu biljku pa tako imate i vidno izmenjene plodove koji su jestivi. Takođe se mozaik virus javlja kod određenih sorti više nego kod drugih. Na primer na tikvicama se često pojavi na Romanesco tikvici. To vam je ona rebrasta tikvica i često mislim da je sastavni deo uzgoja kod te sorte. Na ostalim tikvicama se jako retko pojavi. Na krastavcima se najčešće pojavljuje na Sunčanom potoku i jednoj vrsti Karoselo sorte. Na ostalim kulturama se jako retko pojavljuje i kada se pojavi znate da je blagovesnik pada imuniteta.

Virusi su sastavni deo jedne bašte i oni ne dolaze spolja već se aktiviraju kao pojavnost kada biljkama padne imunitet ili imate sorte koje su sklone tom virusu. Ne postoji treća opcija. Tada je važno da podižemo imunitet svojim biljkama, celoj bašti i pre svega da se rešimo nekih ugrađenih trauma i prestanemo da hranimo strahove. Nećemo ostati gladni niti bez plodova, samo ćemo mudro da premostimo ovakvu situaciju.

Biljka koja je savladana virusom poslala je već informacije ostalim biljkama kako da se odbrane i nju možete da zovete hvatačem. Ako se biljka osuši nemojte da je spaljujete već je postavite na PM da se ugradi u sistem jer tako naše biljke kroz nove biljke i dalje žive.

I ovo vam piše osoba koja je potpuno svesna ozbiljnosti poljoprivrede. Smatram da je to jedina delatnost koja može da napravi neku konkretnu promenu. Ja samo znam koliko je važno da probate i drugačije jer nas te zvanične informacije nisu dovele na dobro mesto. Trenutno smo potpuno zavisni od hemijske industrije. **Hajde sada da se svi malo uozbiljimo po pitanju poljoprivrede i počnemo konkretnu saradnju s prirodom.**

Odbacite pohlepu!

Odbacite pojmove koji nas dele!

Možete da se borite za bolju poziciju na poslu, ali ako se ne brinete o prirodi ne vredi vam imetak.

Podizanje imuniteta radimo tako što dohranjujemo biljku sa TBĐ na bazi N i P, dodajemo kvasac ili šećer pre zalivanja. **Moja bašta je pokazatelj da kad odbaciš pohlepu dobiješ ulazak u raj.**

PODSETNIK NA ROKOVE

Podsećam Primorce da postave rasadnike. Znam da je toplo, ali moramo da uđemo spremni u jesenju zonu. Počinjemo novu sezonu i mora da bude svečano i bogato.

Planine i kontinent imaju izmenjene termine i savetujem da ih iskoristite, sorte koje se savetuju su kraće vegetacije. Grašak Mali provansalac i Čudo Amerike, niska boranija žuta olovka, a tikvice bolonjeze, od krastavaca kornišoni.

A sve vas podsećam da pratite samo kalendare za svoju klimatsku zonu i ako ste na platformi vaš program je definisan u Čitaonici. Velika je greška ako ne pratite kalendare već postupate na osnovu snimljenih epizoda. Ja pripadam kontinentu i cilj snimanja je da vam pokaže način i metodu koju vi onda prilagođavate datumima za svoju klimatsku zonu.

OBAVEŠTENJE O NOVIM PONUDAMA

Ako vam je potrebna moja mentorska pomoć i vođstvo kroz celu sezonu, na raspolaganju su dve opcije mentrostva na našoj edukativnoj platformi:

Kolektivno mentorstvo – Učionica

Kao što verovatno znate, slobodna mesta u Učionici su unapred popunjena za avgust i otvorili smo listu čekanja za naredne mesecе na koju ste mogli da se prijavite.

U prethodnim Nedeljnicima sam najavila da ćemo vam u ovom Nedeljniku saoštiti stanje sa slobodnim mestima za septembar i da li su unapred popunjena sa liste čekanja, kao i do sada.

Slobodna mesta u Učionici su **unapred popunjena sa liste čekanja i za septembar**. Sve vas koji ste se prijavili na listu čekanja u prethodnim Nedeljnicima će kontaktirati koordinator Goran Pivašević u vezi narednih koraka.

Trenutno se možete prijaviti na listu čekanja i na taj način rezervisati svoje mesto u Učionici za oktobar. Na vreme ćemo vas obavestiti o stanju sa slobodnim mestima za oktobar.

Više o Učionici pročitajte ovde:

👉 <https://tragbiljke.com/trag-biljke-ucionica>

Individualni mentorski rad – 1 na 1 podrška

Prethodne nedelje sam završavala nekoliko projekata Motivacione bio baštе za vas koji ste se prijavili za individualni rad.

Svakog meseca imamo nekoliko slobodnih mesta za individualni rad zato što sam ja jedna i ne mogu da radim sa mnogo baštovana tokom cele godine.

Slobodna mesta za avgust su popunjena i sada se možete prijaviti na listu čekanja za septembar.

→ Otvorena je **lista čekanja za septembar**.

Više informacija o individualnom radu pročitajte ovde:

👉 <https://tragbiljke.com/projekat>

Nakon prijave na jednu od opcija, kontaktiraće vas naš koordinator Goran Pivašević putem Vibera i objasniti naredne korake.

Sledeći Nedeljnik očekujte u ponedeljak u 10h.

Ako ga ne vidite u svom inboxu, proverite i Promocije ili Spam.

S ljubavlju i poštovanjem,

Trag Biljke Tim